

WORDT OOK LID VAN NATUURPUNT!

Samen met ruim 98 000 gezinnen geef je zo een krachtig signaal aan de overheid. Jouw lidmaatschap stelt ons in staat om méér natuur te beschermen. Het lidgeld bedraagt 27 euro voor het hele gezin. Je geniet van volgende voordelen:

4 X NATUUR.BLAD

Je ontvangt 4 x per jaar **Natuur.blad**, het ledenblad boordevol informatie over de natuur in Vlaanderen.

4 x AFDELINGSTIJDSCRIFT

We geven een zeer verzorgd ledentijdschrift uit met onze activiteiten en eigen natuurinfo: **Polder.blad**

WANDELINGEN EN FIETSTOCHTEN

Je kan – met het hele gezin – gratis deelnemen aan alle geleide wandelingen en fietstochten van Natuurpunt.

NATUUR.GIDS

Je ontvangt een welkomstpakket met daarin onze fraaie Natuur.gids met 66 uitgestippelde wandelingen en fietsroutes in de mooiste natuurgebieden van België.

10% KORTING IN DE NATUURPUNT-WINKEL

Je geniet 10% ledenkorting bij aankoop van boeken, t-shirts, verrekijkers e.a. Zie op winkel.natuurpunt.be.

KORTINGEN BIJ ONZE PARTNERS

Met je lidkaart van Natuurpunt geniet je ook van heel wat kortingen bij onder meer Schoenen Torfs, AS Adventure, Isolatiemateriaal Eurabo en Pixbook. Zie voor plaatselijke handelaren op www.hobokensepolder.be/lidmaatschap/kortingen.htm

Wordt lid door storting van 27 euro op rekening BE81 5230 8065 0424 van Natuurpunt Hobokense Polder vzw

Foto's van Guy Borremans, Marnix Lefranc, Pierre Nowosad, Luk Smets, Frank Van de Craen en André Van Langenhove

Verantw.uitg.: Luk Smets, J.F.Kennedylaan 22, 2630 Aartselaar

Natuurbeheer

De natuur rekt op een groep vrijwilligers en professionele medewerkers van Natuurpunt die het gebied beheren. In het grootste deel van de Hobokense Polder mag de natuur haar gang gaan. Dit is vooral waar je bos en struweel vindt. De gras- en rietlanden worden wel beheerd om te vermijden dat alles evolueert naar bos.

Onze Goudklompjes aan het werk

kunnen overheersen en waarin ook minder sterke planten

Om bloemrijke graslanden in stand te houden is het noodzakelijk om jaarlijks na de bloeitijd te maaien en het maaisel af te voeren. Dit resulteert in een schralere bodem en een open vegetatie, waarin snelgroeiende plantensoorten niet

Welkom wandelaars

Vlonderpad

In 2014 werden grote plakken Japanse duizendknoop uitgegraven tot op het grondwaterniveau. Daardoor ontstond een moerassig biotoop. Een vlonderpad voorkomt natte voeten.

Kijkwanden

Drie kijkwanden brengen de bezoekers dicht bij de watervogels zonder deze te storen. Hou je stil en geniet van do-daars, reigers en eenden. Met wat geduld merk je misschien een ijsvogel. Op het einde van de zomer pleisteren hier ook trekkende lepelaars.

een kans krijgen. In het maaiseizoen zitten de graslanden echter vol met eitjes, larven en poppen van allerlei insecten. Daarom maaien we in de Hobokense Polder nooit het volledige grasland. De ongemaaide zones dienen als vlucht- en overlevingsplek. Vanuit deze zones kunnen de insecten nadien het hooiland opnieuw koloniseren.

Galloways

In vroegere tijden vormden grote en kleine grazers het landschap. Vele van deze wilde grazers zijn in onze streken echter uitgestorven. Ter vervanging worden nu runderrassen uitgezet die nauw verwant zijn aan hun wilde voorouders. De Galloway is een

rund met veel primitieve kenmerken. Het is een sociaal dier dat in kuddeverband leeft en in kleine groepjes kan losgelaten worden in natuurgebieden. Het is zeer goed aangepast aan het leven buiten en vraagt weinig zorg. Zo heeft het geen hulp nodig bij het kalveren, dient het niet gemolken te worden en vindt het voldoende voedsel, waardoor bijvoeden niet noodzakelijk is. Doordat het niet enkel grassen eet en sommige delen meer of minder begraast, neemt de diversiteit van het landschap toe. Zijn vriendelijk en rustig karakter is ideaal in natuurgebieden met een hoog bezoekersaantal. Je komt ze ongetwijfeld tegen tijdens je wandeling, want ze mogen vrij rondlopen in het begrazingsblok.

Orchideeën

Opvallend in een bloemrijk grasland zijn de bloeiende orchideeën. Vele soorten zijn in de twintigste eeuw achteruitgegaan. Waar eertijds vele graslanden in mei en juni gekleurd waren door orchideeën, zijn ze nu vaak beperkt tot natuurgebieden. Een soort

Sint-Jansvlinder op bosorchis

die in de graslanden van de Hobokense Polder voorkomt is de bosorchis. De bosorchis bloeit van eind mei tot een heel eind in juni. De rozetten met gevlekte bladeren kun je al vroeger op het jaar vinden. In de late lente kan je langs het wandelpad ook de grote kever-, de brede wespenorchis en misschien wel de zeldzamere bijenorchis tussen het gras ontdekken.

Vissen

Op het Broekskot worden af en toe vissen uitgezet. Blankvoorn, rietvoorn en zeelt overleven in de vaak moeilijke omstandigheden van stilstaand water. Jonge snoekjes worden uitgezet om een gezonde balans te krijgen in de vispopulatie. De snoek is een roofvis die voornamelijk andere vissen eet, maar ook wel grote insecten, amfibieën en kreeftachtigen lust. Zelfs jonge watervogels worden van anderen belaagd en ook de eigen jongen zijn niet veilig. De voorkeur van de snoek gaat echter uit naar vis. Ze jagen vooral op zieke en verzwakte exemplaren, die zijn makkelijker te vangen.

Leuk voor kinderen

Wens je in gezinsverband een wandeling te maken in de Hobokense Polder? Dat kan op elk moment van het jaar. De Hobokense Polder toont in elk seizoen zijn natuurlijke schatten. Je kan met je kind(eren) tussen 4 en 10 jaar gratis een Natuurpunt-doe-rugzakje ontlenuen. En dan ga je met Whoppie de natuur van de Hobokense Polder verder ontdekken. Reken op ongeveer 3,5 km en 2 uur.

De doe-wandeling vertrekt in Taverne De Schorren, Graspolderlaan 32 Hoboken, van dinsdag tot en met zondag vanaf 11 u. Je kan daar een Natuurpuntrugzakje afhaken met het nodige materiaal (verrekijker, kompas, loep, opdrachten, ...).

Uitlenen is gratis, je betaalt wel een waarborg van 20 euro.

Hobokense Polder

met wandelkaart

www.hobokensepolder.be

info@hobokensepolder.be

De Hobokense Polder

Tussen de Schelde, Hoboken en de industrie van Blue Gate (voorheen Petroleum Zuid) ligt de Hobokense Polder: met zijn 170 ha de grootste brok natuur in de stad Antwerpen. De natuur kreeg hier vrij spel en er ontstond een waardevol en prachtig natuurgebied, met een grote verscheidenheid aan landschappen en een enorme rijkdom aan plantensoorten.

Ode aan de polders

Waar de Hobokense Polder zich vandaag uitstrekt, overspoelde het water van de Schelde in een ver verleden dagelijks de buitendijkse slikken.

Door de eeuwen heen werden die gronden stelselmatig ingepolderd voor gebruik als weide en akkerland. Dit typische kleinschalige polderlandschap verdween in de twintigste eeuw.

Eerst palmde de industrie grote stukken van de Hobokense en Kielse polder in. Wat restte aan poldergronden, werd in de jaren zestig opgehoogd met afval en grond die vrijkwam bij de aanleg van de Antwerpse Ring en de Kennedytunnel.

Hoewel het aanvankelijk de bedoeling was er een woon- en KMO-zone aan te leggen, kwam alleen de zogenaamde Polderstad er uit de steigers.

Op het overblijvende stuk kreeg de natuur vrij spel en ontstond mettertijd een uiterst waardevol en prachtig natuurgebied.

Fijn met de hond de natuur in

Maar hou rekening met de natuur

Honden vinden het fijn hard te rennen. Maar voor heel wat dieren vormen ze een bedreiging. Honden hebben immers een jachtinstinct. De hond wil het dier dat hij ruikt, opsporen. Vogels worden verjaagd, nestplaatsen worden verstoord, reeën raken in paniek. Maar ook wandelaars en fietsers vinden het niet altijd leuk, als een hond enthousiast blaffend tegen hen opspringt. Daarom is steeds de regel: **"Honden aan de lijn"**, ook deze die 'niets doen'.

Download onze folder voor hondenliefhebbers op www.hobokensepolder.be/hond

Boeiend en bloeiend lappendeken

Ruim dertig jaar na de eerste ophogingen valt de verscheidenheid aan landschappen in de voormalige polder op. Zo ontstonden op de lager gelegen delen ondiepe plassen met rietkragen, moerassen en wilgenbroekbossen.

Op de hoger gelegen delen verschenen graslanden, ruigten, wilgenstruwelen en jonge eikenbossen. Stuk voor stuk spontaan tot stand gekomen natuur.

Een verscheidenheid die ook een onverwacht grote rijkdom aan plantensoorten oplevert. Inmiddels groeien er meer dan 500 planten en maar liefst 360 verschillende paddenstoelen met tot de verbeelding sprekende namen als plooirokje of brandnetelvulkaantje.

Natuuroase

Het mag allerm minst verbazen dat ook tal van dieren zich thuis voelen in dit waardevolle natuurgebied. Vos, ree en steenmarter genieten van de rust in struwelen en moerassen. De aanwezigheid van heel wat plassen en sloten zorgt voor een grote rijkdom aan amfibieën zoals groene en bruine kikker, gewone pad, kleine en alpenwatersalamander.

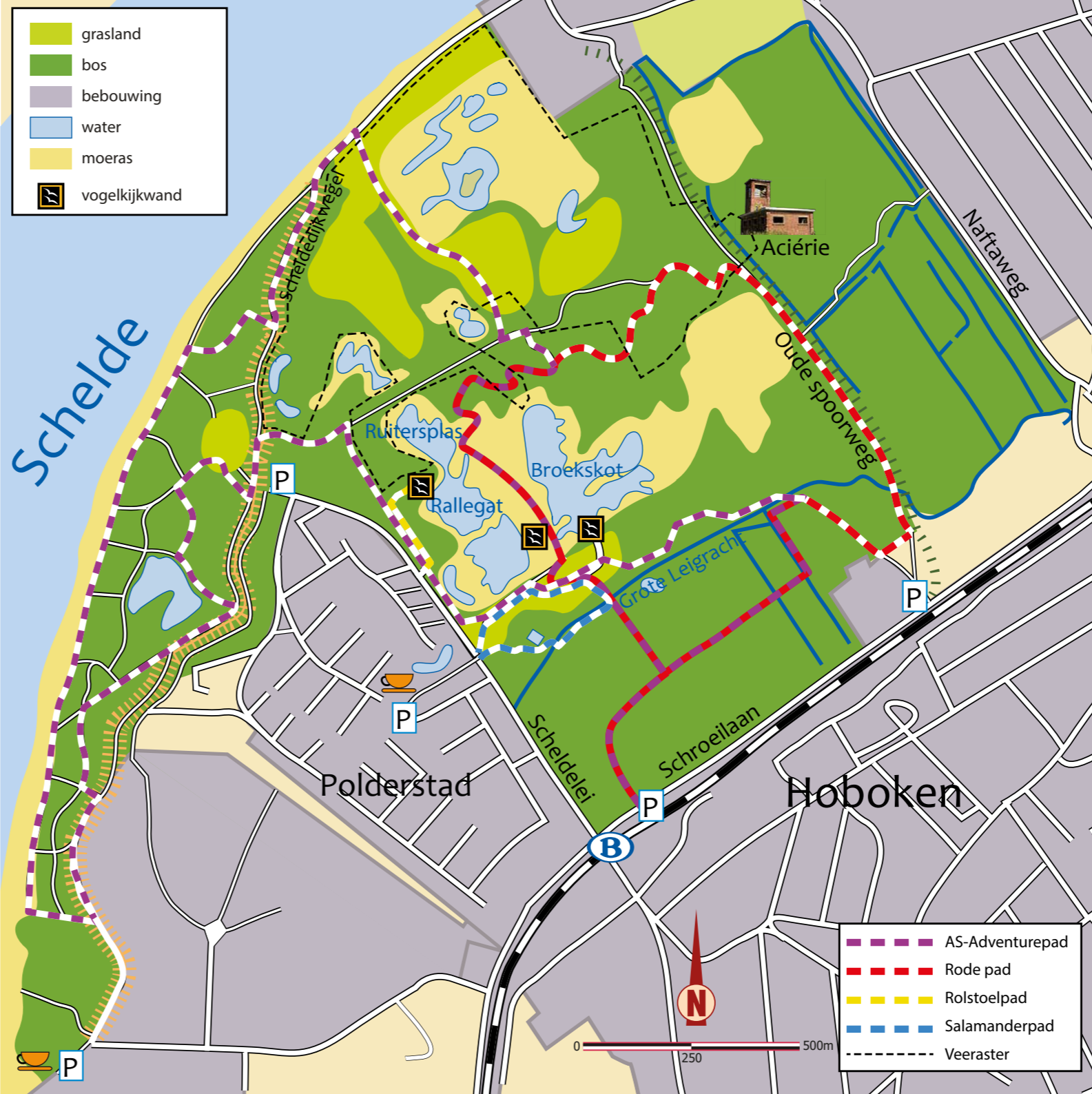
Dankzij de ligging aan de Schelde komen trekvogels er op krachten. Een zestigtal vogelsoorten broeden er, waaronder vele eenden, waterral, ijsvogel en blauwborst. Ook ontelbare insecten en andere kleine diertjes vliegen, zwemmen en kruipen hier rond, Wel driehonderd soorten nachtvlinders en zelfs een vlieg, die nog nergens anders werd gevonden, kreeg de toepasselijke naam Pseudonapomyza hobokensis.

Tuin van de stad

Gelegen in een stedelijke omgeving vervult de Hobokense Polder een functie als groene long en tuin voor de stad. Dankzij de beheeroverkomst met de stad Antwerpen kon Natuurpunt de Hobokense Polder verder uitbouwen tot een gebied waar iedereen welkom is.

Grote zilverreiger vliegt over de trektelpost van vogelwerkgroep ARDEA op de Scheldejijk

Praktisch

Start:

Infobord langs de Schroeilaan, 2660 Hoboken, slechts 150m van NMBS-station Hoboken-Polder. Ruime parkeerplaats.

Afstand:

- 3,5 km, rode wandeling
- 7,5 km, AS-Adventure-natuurwandeling (paars op de kaart)
- 1 km, Salamanderpad (blauw op de kaart)

Toegankelijkheid:

Stevige stapschoenen of laarzen zijn aanbevolen, Geschikt voor kinderwagens met grote wielen. Aangelijnde honden zijn overal welkom.

Personen met een handicap:

Een deel van de wandelroutes is toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Het kijkpunt aan het Rallegat is vanaf de Scheldelei bereikbaar voor personen in een rolstoel, via de gele wandeling (600 m).

Horeca:

- Taverne De Schorren, Graspolderlaan 32, 2660 Hoboken, 03 828 49 96, 0496-23 57 60
- Bistro Steiger3, Zandkamp 4, 2660 Hoboken, 03 238 24 22, info@bistrosteiger3.be

Openbaar vervoer:

- NMBS: station Hoboken-Polder, op 150 meter van de start. Tijdens het weekend stoppen er geen treinen in het station Hoboken-Polder, maar zijn er alternatieven via bus of tram.
- De Lijn: tram 1, 2 en 4 halte Hoboken Kioskplaats, op 700 meter van de start en bussen 13, 140 en 141 halte Hoboken Polderstad, op 200 meter van de start

Stafkaart: NGI 15/3

Uw steun voor dit project:

IBAN= BE56 2930 2120 7588, met mededeling "Gift project 7742, Hobokense Polder"

Contact:

Danny Jonckheere, 0478 33 24 27
info@hobokensepolder.be
www.hobokensepolder.be

Wandeling met natuurgids:

wandelingen@hobokensepolder.be

